

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát
Koperníkova 26, 301 00 Plzeň**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-1140/24-P
Sp. zn. ČŠIP-S-251/24-P

Název	Základní škola, Plzeň, Podmostní 1
Sídlo	Podmostní 1, 301 00 Plzeň
E-mail	plzen@zspodmostni.cz
IČO	49 777 726
Identifikátor	600 022 935
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Špott
Zřizovatel	Plzeňský kraj
Místo inspekční činnosti	Podmostní 2398, Plzeň Tachovská 1489, Plzeň
Inspekční činnost na místě	2. 10. – 4. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a školní družinou podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola Plzeň, Podmostní (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny (dále „ŠD“) a školní jídelny. Škola je zřízena pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, primárně pro žáky s lehkým až středně těžkým mentálním postižením a žáky se souběžným postižením více vadami. Ke vzdělávání jsou přijímáni na základě žádosti zákonných zástupců a doporučení školských poradenských zařízení.

Škola poskytuje vzdělávání a školské služby na dvou adresách: Podmostní a Tachovská. Na první uvedené adrese je hlavní budova školy, v níž jsou umístěny čtyři třídy tvořené žáky různých ročníků, jedno oddělení ŠD a školní jídelna. Další adresa je sídlem odloučeného pracoviště školy se sedmi třídami (z nichž jedna etopedická), tvořené žáky rozdílných ročníků a dvěma odděleními ŠD.

K datu inspekční činnosti škola vzdělávala v 11 třídách 110 žáků z nichž 15 je s odlišným mateřským jazykem. Tři žáci plnili povinnou školní docházku v zahraničí. Podporu žákům poskytuje 14 asistentů pedagoga. Výuka probíhá podle školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) pro základní vzdělávání, s motivačním názvem „Škola praktického vzdělání“, kde výstupy učiva jsou vzhledem k mentálním možnostem žáků na úrovni minimálních požadovaných výstupů a ŠVP pro základní školu speciální s motivačním názvem „Škola otevřená všem“ vytvořeného na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní školu speciální I. díl a individuálních vzdělávacích plánů.

K datu inspekční činnosti bylo ve třech odděleních ŠD zapsáno 26 účastníků. Zájmové vzdělávání je realizováno podle ŠVP pro zájmové vzdělávání, který navazuje na ŠVP základního vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) splňuje předpoklady pro výkon funkce, do které byl jmenován od 1. srpna 2018 na základě konkurzního řízení. Zpracoval koncepci rozvoje školy, ve které se zaměřuje na interpersonální vztahy všech účastníků vzdělávání, na zajištění kvalitních materiálních podmínek pro její činnost, na oblast výchovy a vzdělávání a organizaci řízení. Hlavním cílem je kvalitní výchovně vzdělávací proces zaměřený na rozvoj praktických dovedností potřebných pro běžný život. Koncepční cíle jsou srozumitelně formulované a dokládají jasnou představu o dalším směřování školy.

Ředitel společně se svými zástupkyněmi, na něž delegoval některé kompetence, tvoří spolupracující tým, jenž účinně řídí pedagogické procesy ve škole. Nastavený systém řízení je koncepční a přispívá ke zdárnému průběhu vzdělávání. Pro fungování školy jsou zavedena srozumitelná pravidla a mechanismy. Plánování je funkční, vychází ze skutečných podmínek školy a je směřováno hlavně k aktuálním potřebám žáků. Důležitou roli v plánování a realizaci vzdělávacích záměrů sehrává pedagogická rada.

Aktuální složení pedagogického sboru umožňuje naplňovat koncepční záměry školy a cíle realizovaných ŠVP, zkvalitňovat vzdělávací proces a cíleně tak formovat a rozvíjet osobnost žáků. Vzdělávání v základním i zájmovém vzdělávání zajišťuje pedagogický sbor, v převážné míře s požadovanou odbornou kvalifikací. Částečná nekvalifikovanost pedagogických pracovníků neměla v průběhu inspekční činnosti vliv na kvalitu poskytovaného vzdělávání. Ředitel podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků a umožňuje podle aktuálních potřeb všem pedagogům účast na různých vzdělávacích akcích,

prohlubování a rozšiřování odbornosti a pedagogických dovedností a následné využití získaných poznatků ve výuce. Uskutečňované vzdělávací akce jsou v souladu s potřebami školy a příznivě se odráží v kvalitě vedení vzdělávacího procesu.

Na poskytování poradenských služeb v rámci školního poradenského pracoviště se podílejí výchovná poradkyně a školní metodik prevence. Učitelé jsou o aktuálních vzdělávacích potřebách žáků prokazatelně informováni. Součástí školních poradenských služeb je také funkční kariérové poradenství žákům při volbě jejich profesní orientace. Výchovná poradkyně zajišťuje poradenskou a konzultační službu, metodik prevence organizuje exkurze a besedy v rámci primární prevence rizikových projevů chování. Nastavený poradenský systém je účelně zaměřen na podporu žáků a koordinaci práce s nimi.

Vzdělávání probíhá v esteticky upraveném a podnětném prostředí. Škola disponuje dostatečným počtem kmenových a odborných učeben vybavených didaktickou technikou, jež je účelně využívána v průběhu vzdělávání. Množství učebních pomůcek odpovídá potřebám žáků při výuce konkrétních předmětů. V souladu s vymezenými koncepčními záměry se prostředí školy průběžně modernizuje. Prostorové podmínky ŠD umožňují realizaci pravidelné zájmové činnosti. Pro činnost ŠD má škola k dispozici samostatné učebny, která jsou vybaveny vhodným nábytkem i pomůckami. Pro zájmové aktivity jsou účelně využívány i další prostory školy.

Ke své činnosti škola využívá především finanční prostředky poskytované ze státního rozpočtu a z rozpočtu zřizovatele. Dalším finančním zdrojem je úplata za zájmové vzdělávání a doplňková činnost, v případě potřeby i čerpání vlastního rezervního fondu, který si škola tvoří. Škola se rovněž opakovaně úspěšně zapojuje do projektů financovaných z evropských fondů jako příjemce i jako partnerská organizace. Významnou investiční akcí byla modernizace a rekonstrukce budovy školy v Podmostní ulici, která byla financována z prostředků Operačního programu životní prostředí, zřizovatele a školy. Bylo tak dosaženo plné bezbariérovosti školy (instalován výtah), provedeno zateplení budovy, výměna oken a rekonstruováno vytápění včetně rekuperace, modernizováno sociální zařízení, čímž bylo dosaženo významných energetických úspor. Škola se úspěšně zapojila i do projektu národního plánu obnovy a žáci tak měli možnost účastnit se doučování, které by mělo eliminovat částečné výpadky výuky při distančním vzdělávání a byly pořízeny nové digitální a robotické učební pomůcky, kterými je nyní škola bohatě vybavena.

Prostředí v obou budovách školy je celkově bezpečné. Vstupy jsou trvale uzavřeny před cizími osobami a ke vchodu je zaveden vstupní systém s videotelefonem. V době příchodu a odchodu žáků je ve vstupním prostoru prováděn dohled nepedagogickým pracovníkem, rovněž o přestávkách jsou žáci pod stálým dohledem. Žáci jsou pravidelně prokazatelně seznámeni se zásadami dodržování pravidel bezpečnosti v prostorách obou škol, o čemž je učiněn zápis v třídních knihách. Bezpečnost pozitivně ovlivňuje i nastavený a uskutečňovaný program prevence.

Školní stravování pro žáky v kmenové budově zabezpečuje vlastní školní jídelna. Žákům umístěným na odloučeném pracovišti poskytuje smluvně stravování školní jídelna sousední základní školy, kam žáci docházejí v doprovodu pedagogů. Žákům je tak v rámci hmotného zabezpečení podávána kompletně vyvážená a pestrá strava včetně pitného režimu. Drobné nedostatky byly při inspekci shledány v podávaném množství ovoce a zeleniny, kterého by žáci měli dle vyhlášky konzumovat více.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ve sledované výuce byly uplatňovány vzdělávací strategie deklarované v ŠVP s ohledem na věk i aktuální schopnosti žáků. Disponibilní časová dotace na prvním stupni je využita k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče a k navýšení povinného vyučovacího předmětu pracovní vyučování. Redukce prvního cizího jazyka je využita na posílení českého jazyka, matematiky a speciálně pedagogické péče. Na druhém stupni je disponibilní časová dotace využita k navýšení některých povinných vyučovacích předmětů. Redukce prvního cizího jazyka je využita na posílení českého jazyka a vzdělávací obsah oboru Další cizí jazyk byl nahrazen hodinami pracovního vyučování v souladu s individuálními potřebami a nejlepším zájmem žáků.

Ve všech hospitovaných třídách převažovala příznivá pracovní atmosféra, komunikace mezi vyučujícími a žáky probíhala korektně, žáci adekvátně reagovali na pokyny a zpravidla prokazovali odpovídající úroveň znalostí a dovedností vzhledem k požadovaným výstupům.

Výuka byla připravena na základě dosavadních znalostí a dovedností žáků a vedena tak, aby byl vzdělávací proces v co nejvyšší míře přínosem pro všechny žáky. Vzhledem k cílové skupině žáků byl kladen velký důraz na vysvětlování souvislostí probíraného učiva s reálnými situacemi, které znají z každodenního života. Žáci využívali názorné učební pomůcky, k dispozici měli i digitální technologie, které využívali jako informační zdroj. K jednotlivým činnostem byli pozitivně motivováni. Pedagogové kladli na žáky přiměřené a srozumitelné požadavky, efektivně jim poskytovali zpětnou vazbu k jejich práci. Respektovali pomalé tempo jednotlivých činností i poruchy koncentrace pozornosti či jejich obtíže v oblasti grafomotoriky. Dávali žákům, byť jen formálně, prostor pro vlastní vyjádření, jednali taktně, poskytovali jim dostatek času, podporovali jejich samostatnost. Téměř všichni žáci pracovali po většinu hodiny se zájmem.

Žáci dokázali reagovat na hodnocení ze strany druhých, přijímali rady i oprávněnou kritiku. Pokud se vyskytly obtíže, vyučující nebo asistentky pedagoga žákům poskytli účinnou pomoc. Spolupráce mezi učitelem a asistentkou pedagoga byla v průběhu výuky příkladná, jejich působení příznivě ovlivňovalo zejména rozvoj sociálních dovedností a vytváření příznivého klimatu, které podporovalo účinnost vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků bylo motivující. Učitelé hodnotili průběžně a přiměřenými formami. Žáci podle svých možností prokazovali dovednosti a znalosti, které odpovídaly jejich věku a požadovaným výstupům dle ŠVP. Prokazovali komunikační a praktické dovednosti, samostatnost, dodržování pravidel vzájemných vztahů. Většina žáků samostatně nebo s dopomocí zvládala základní pracovní dovednosti, které v rámci výuky v dílnách systematicky rozvíjí.

Zájmové vzdělávání probíhalo v podnětném, příjemném a dostatečně materiálně zajištěném prostředí. Kvalitní úroveň dosahovala individuální práce žáků podle jejich konkrétních potřeb.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání jsou závislé především na míře postižení a zdravotním stavu žáků. Vedení školy se ve spolupráci s třídními učiteli, jednotlivými vyučujícími a asistentkami pedagoga plánovitě zabývá vyhodnocováním průběžných a celkových výsledků vzdělávání žáků, které jsou pravidelně projednávány na jednáních pedagogické rady. Při hodnocení individuálních výsledků je důraz kladen především na individuální pokrok jednotlivců,

vyučující vedou průběžně záznamy o rozvoji žáků a jejich výsledcích. Výrazným úspěchem je každé zlepšení žáka v jakékoliv oblasti, dosažení větší míry samostatnosti a úspěšná adaptace na školní prostředí a situace v běžném životě. Dále také rozvinutí tvořivosti, pohybových či pracovních dovedností, zapojení se do mimoškolních aktivit a soutěží (např. výtvarné a sportovní soutěže), což podporuje rozvoj jejich sociálních gramotností. Výchova ke zdravému životnímu stylu je podporována převážně pobytem venku.

Ke sledování a vyhodnocování individuálních výsledků vzdělávání žáků učitelé využívají různé nástroje interního ověřování znalostí a dovedností žáků (písemné práce, testy, ústní zkoušení, praktické a pohybové zkoušky). V některých předmětech učitelé využívají pro podporu hodnocení i žakovská portfolia. Žáci jsou hodnoceni formou klasifikace nebo slovním hodnocením, které posuzuje úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů ŠVP, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku.

O průběhu a výsledcích vzdělávání žáků škola informuje zákonné zástupce prostřednictvím žakovských knížek a na třídních schůzkách, v případě potřeby mohou zákonní zástupci využít individuální konzultace s vyučujícími. Pedagogická rada čtvrtletně projednává výsledky vzdělávání žáků po třídách, při analýze výsledků vzdělávání je věnována pozornost výsledkům žáků nejen s odlišným mateřským jazykem, ale i s vysokou či neomluvenou absencí a neprospívajícím. Žákům s riziky školní neúspěšnosti je poskytována individuální pomoc formou konzultací nebo doučování. Vedení školy má nastavena opatření s cílem snížit žakovskou neúspěšnost v průběhu školní docházky i při jejím ukončování.

Poradenský systém efektivně propojuje oblast vzdělávání s prevencí sociálně patologických jevů a je zajišťován součinností pracovníků školního poradenského pracoviště a učitelů. Společně vytvářejí podmínky pro vzdělávání žáků, sledují jejich úspěšnost a začleňování do kolektivu. Ostatním pedagogickým pracovníkům průběžně a v potřebném rozsahu zprostředkovávají odborné informace a ve spolupráci s nimi vytvářejí a vyhodnocují individuální vzdělávací plány žáků. Školní poradenské pracoviště se dlouhodobě a systematicky zaměřuje na prevenci a řešení výukových problémů. Odpovídající pozornost je věnována také prevenci rizikového chování. Zkušeným metodikem prevence podrobně zpracovaná, průběžně realizovaná a pravidelně vyhodnocovaná preventivní strategie školy je naplňována při výuce i dalšími aktivitami. Postupy cílené prevence a řešení výukových problémů jsou účinné, doporučení školských poradenských zařízení byla ve sledované výuce důsledně uplatňována.

Ke zdárnému utváření sociálních vazeb napomáhá pořádání cílených preventivních aktivit ve třídách. Ve škole je realizována včasná diagnostika problémů a daří se odhalovat nebezpečné jevy v raných stádiích (např. zneužívání návykových látek, násilí apod.) Organizovány jsou následně výchovné a preventivní akce pro žáky. Důraz je kladen na práci se školní třídou, na vytváření společných třídních pravidel a jejich dodržování a vytváření pocitu sounáležitosti. Přetrvávajícím cílem preventivních programů školy je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, k osvojení pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Zařazování školních akcí podporuje účinné předcházení rizikovým situacím, slouží i jako prevence šikany, žáci společně upevňují i vzájemné prosociální vazby. Škola využívá dostupných nástrojů ke zjišťování skutečností v oblastech školního klimatu a šikany. Pozitivní formou motivace je četnost výchovných opatření ve formě pochval (za aktivitu při vyučování, plnění úkolů, účast v soutěžích). Na základě výsledků preventivních činností jsou přijímána potřebná opatření v oblastech výchovy, prevence a nápravy vzniklých problémů. Výchovná poradkyně prokazatelně informuje pedagogy o doporučených

postupech při vzdělávání. Dodržování základních pravidel chování žáků obsažených ve školním řádu je důsledně vyžadováno a kontrolováno.

ŠD nabízí žákům činnosti, které podporují výchovu a vzdělávání, respektovány jsou jejich specifické potřeby. Obsah výchovně vzdělávací činnosti je zaměřen na rozvoj, prohlubování a upevňování školních vědomostí a dovedností podle speciálně pedagogických požadavků.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední provedené inspekční činnosti v roce 2015 došlo ke změně ve funkci ředitele školy a k pozitivnímu posunu v materiální oblasti (např. k plné bezbariérovosti školy instalováním výtahu, k zateplení budovy, k výměně oken a rekonstrukci vytápění včetně rekuperace, k modernizaci sociálního zařízení, k nákupu nových učebních pomůcek).

Silné stránky

- Systematické metodické vedení pedagogů vedením školy k využívání účinných výchovně vzdělávacích strategií ve výuce a promyšlená organizace vzdělávání vychází ze vzdělávacích potřeb a zájmu žáků. (2.1)
- Individualizace vzdělávacího procesu a vhodná motivace podporuje vzdělávací výsledky žáků vzhledem k jejich možnostem. (4.3)
- Propracovaný systém hodnocení umožňuje sledovat individuální pokrok každého žáka v rámci vyučovacího předmětu i celkových výsledků vzdělávání. (5.4)
- Efektivní práce školního poradenského pracoviště, úzká spolupráce učitelů s asistenty pedagoga a práce se žáky podporuje zkvalitňování průběhu a výsledků vzdělávání žáků. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Usilovat o zajištění plné kvalifikovanosti pedagogických pracovníků.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Plzeň, Podmostní 1, příspěvkové organizace vydaná Plzeňským krajem v úplném znění ve znění dodatku č. 10 pod č.j.: ŠMS/9141/17 dne 30. června 2017 včetně dodatků č. 11 a 12
2. Výpis správního řízení o zápisu změny ředitele školy v rejstříku škol vydané MŠMT dne 16. 8. 2018 pod č.j.: MSMT-26362-2
3. Jmenování do funkce ředitele Základní školy Plzeň, Podmostní 1, příspěvkové organizace vydané Plzeňským krajem na základě usnesení Rady Plzeňského kraje dne 23. 5. 2018 s účinností od 1. 8. 2018 pod č.j.: ŠMSpers/3/18
4. Osvědčení o absolvování funkčního studia pro ředitele škol a školských zařízení č.14-0001-07 vydané Krajským centrem vzdělávání a jazykovou školou Plzeň dne 7. 4. 2015

5. Další dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona za školní rok 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Drahůše Šefčíková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Ing. Václava Matasová, kontrolní pracovnice

22. 10. 2024